Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 17. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 28-го СІЧНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 28, 1981 No. 17. VOL. LXXXVIII.

У МІСЬКИХ РАТУШАХ УРОЧИСТО ВІДЗНАЧЕНО РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Тут, в середу 21-го січня, в ратуші міста посадник Томас Ф.Кс. Смит у ранніх годинах вручив українцям міста проклямацію, проголосивши день 22-го січня Днем Української Незалежности. Зібраним двом - трьом десяткам осіб; представникам українських громад, товариств, організацій та інституцій, посадник оголосив рішення вивісити український прапор, бо він „не може вільно повівати в Україні."

Посадник також зфотографувався з групою відвідувачів-гостей на чолі з священиком о. Іваном Височанським, спеціяльно вирізняючи дітей, зодягнених у народні українські вбрання — шестилітню Андрею і Марусю Кушнірів, яких посадив собі на коліна. Були тут поруч і два пластуни в одностроях — Григорій Кушнір, брат Андреї і Марусі, та Роман Шевчук.

Підписавши проклямацію і зфотографувавшись, вся святкова громада перейшла з бюра посадника на фронтовий балькон ратуші, де разом з американським зоряним прапором вивішено під спів „Ще не вмерла Україна" синьо-жовтий український, який повівав протягом четверга, 22-го січня.

Проголошення Дня Української Незалежности відбувається тут, треба додати, вже десятки років, а Джерзі Сити, осідок українського Народного Союзу і „Свободи", було одним з перших міст ЗСА, де проголошено День Української Незалежности.

Посадник Томас Смит з українською групою після підписання Проклямації.

Наче як підтвердження тому, і цього дня найбільш численно була заступлена на цьому проголошенні делегація УНСоюзу на чолі з головним предсідником д-ром Іваном О. Флисом, редактором-емеритом Антоном Драганом, головним секретарем Володимиром Сохановм, головним організатором Василем Оріховським, Олександром Благіткою й іншими працівниками УНСоюзу і редакції „Свободи" та „Українського Тижневика". Не один із союзовських діячів є також діяльний у міських установах і органах самоурядування.

Інші учасники святкового проголошення були: голова Т-ва „Самопоміч" Франц Колодій; міський адвокат Роберт Челяк; Іван Бервецький з УНДому; Микола Шеремета з 70-го Відділу УНС; Володимир Білик — голова Українського Народного Дому; Антін Шубак — голова 12-го Відділу ООЧСУ; Григорій Бура — почесний член ООЧСУ; Василь Бойко з СУМ-А й інші. На святі проголошення кожного року є присутні місцевий командант поліції Джон Фриц та капітан поліції Вілліям Гумен, обидва українського роду.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

(Л.В.). — У сам день 22-го січня, в четвер, у пообідніх годинах посадник Ню Йорку Едвард І. Кач, тут, у міській ратуші, в кімнаті „Губернаторів" з великим портретом восьмого президента Америки і однорічного губернатора стейту Ню Йорку Мартіна Ван Бюрена, у присутності кількох десятків представників української громади Метрополітального Ню Йорку і в асисті свого першого заступника Герберта Рикмана та асистентки Кеті Беренд, проголосив день 22-го січня Днем Української Незалежности в місті, прочитавши особисто підписану ним проклямацію.

В цьому документі він високо оцінив заслуги і вклад американців українського походження — американців з багатством української спадщини, в багатогранну скарбницю історії й сучасности Ню Йорку, бо цим українці „збагатили й урізноманітнили життя нашого міста, відігравши поважну ролю в тому, що місто Ню Йорк є унікальним і стимулюючим місцем проживання".

Посадник Е. Кач, як кожного разу, коли промовляє до українців, підкреслив, що він також походження з України, що викликало бу-

(Продовження на ст. 3)

Посадник Едвард Кач відчитує проклямацію.
(Світлив А. Малан)

БАЙОН, Н. ДЖ.

(м.с.) — Посадник міста Байону Денис Коллінс підписав Проклямацію Дня Української Незалежности у вівторок, 20-го січня, і проголосив день 22-го січня Українським Днем з нагоди 63-их роковин самостійности і 62-их роковин соборности України.

Того самого дня посадник взяв особисто участь у церемонії вивішення українського прапора перед будинком Міської Управи Байону при участі представників місцевих українських церков і організацій, зокрема були присутні о. шамб. А. Борса, парох української католицької церкви, і о. В. Іващук, настоятель української православної церкви.

Під час цієї церемонії посадник Коллінс проголосив цілий тиждень українським і видав наказ вивішування прапора протягом цього часу.

Святкова академія відбудеться у неділю, 1-го лютого, о год. 5-ій увечері, у залі Українського Народного Дому в Байоні, при 280 авеню. Святкову промову виголосить о. Василь Іващук. У мистецькій програмі виступлять бандуристи „Юні Орли" з Пассейку під керівництвом Володимира Васькова, як рівнож участь візьмуть місцеві діти і молодь.

Українська делегація з посадником Байону під час піднесення прапорів.

Школа в Нюарку відзначила національне свято

Нюарк, Н.Дж. (ОТ)— Згідно з дорученням Української Католицької Ієрархії в ЗСА, дня 22-го січня ц.р. місцева цілоденна парафіяльна школа св. Івана Хрестителя, яка в 1974 році започаткувала відзначування цієї дати як національного свята, урочисто і ефектовно відзначила 63-ті роковини проголошення незалежности України.

Вже вранці о год. 8:45 на щоглі школи учні піднесли український прапор, що протягом цілого дня гордо повівав поруч прапорів, вивішених вранці на сусідніх домах: Пласту, Кредитівки-Самопоміч, парафіяльної канцелярії, крамниці „Дніпро" і Домі УСВТ „Чорноморська Січ", на якому теж виднів великий напис в англійській мові „Юкрейніян Індепенденс Дей", на бюрах Анни Дубас і Ореста Мостового та на дещо віддалених українських православних церквах св. Тройці і св. Вознесіння.

В годині 9-й рано вся шкільна молодь, численні батьки і громадяни взяли участь в св. Літургії за український нарід. По закінченні Служби Божої усі учасники перейшли до шкільної авдиторії, де відбулася святкова програма.

Виконавцями програми була шкільна молодь, яку підготовили учительки поодиноких кляс. Програму свята розпочато американським гимном, що його відспівали усі присутні. Дальші точки вправно виконали: учениці 8-ї кляси—збірну деклямацію „Пам'ятні дні 22 січня 1918 і 1919 років", хор нижчих кляс—„Молитву за Рідний Край" та „Чом, чом, земле моя"; учениця 3-ої кляси—Х.Бравн—деклямацію „Київ"; учні 5-ої кляси, тріо гітар, пісні: „Вільна незалежна Україна", муз. Гнатишина, „Не сміє бути в нас страху", муз. Купчинського і „Січову пісню" в обробці на гітару Осередчука.

Ефектовно випала збірна деклямація учнів 5-6 кляс „Дзвони в Україні". На закінчення програми хор вищих кляс гарно і святково виконав пісні: „Вірність і любов" та „Молитву за Вітчизну". Після цього о.парох М. Кучмяк, кол.вояк І-ої УД УНА, попросив присутніх

Український прапор повіває на будівлі парафіяльної школи в Нюарку.

колишніх вояків Української Армії, живих свідків цих великих історичних подій, дир. В.Кузика, д-ра Л.Голінатого і М.Загайкевича, прийти перед сцену і представив їх молоді і присутнім громадянам. В свою чергу учні, батьки та учасники цього великого свята , гідно привітали цих заслужених громадян рясними оплесками.

Святкову програму закінчено відспіванням усіми присутніми гимну „ Ще не вмерла Україна".

ЗСА засуджують ув'язнення дисидентів в СССР

Ню Йорк, Н. Й. — Американський комітет нагляду за Гельсінкськими угодами у листі, пересланому 12-го січня ц. р. до заступника міністра закордонних справ СССР Леоніда Іллічева, який, до речі, є головою совєтської делегації на Мадридську конференцію для справ европейської безпеки і співробітництва, у якому гостро засуджується совєтське поступування — убʼязнення і засуди інакодумців і то під час тривання згаданої Конференції, метою якої є також розглянути ефективність дії Гельсінкських угод, особливо справ так званого третього кошика, до якого були включені права людини, вільне подорожування, виміна ідей, еміґраційні полегші тощо.

Голова цього Американського комітету Роберт Л. Бернстейн, виступаючи в його імені заявив, що продовжування урядом Совєтського Союзу стосування утисків, арештів, судів, заслання інакодумців до численних концтаборів тощо, є образою західніх держав, сигнаторів Гельсінкської угоди, і доказом непошануваня прав людини та, очевидно, недодержання Гельсінкських постанов. Копію цього листа, підписаного Бернстейном, а також іншими членами Американського комітету нагляду, було переслано усім учасникам Мадридської конференції. В листі названо понад 65 прізвищ совєтських, чехо-словацьких та інших інакодумців, які, до речі, були згадувані також під час тривання сесії Мадридської конференції, але в їхній справі східні режими нічого досі не зробили. „Д-р Андрей Сахаров й далі перебуває на засланні, — говориться у згаданому листі, — а також Юрій Орлов, Микола Руденко, Анатолій Шаранський й понад 40 осіб інших членів Гельсінкських комітетів нагляду за виконанням Гельсінкських угод в Совєтському Союзі й інших комуністичних країнах. Усі вони перебувають в ув'язненні або в концентраційних таборах."
концентраційних таборах".

Не зважаючи на перестогу, — кажуть автори листа, — „совєтський уряд продовжує арештувати і судити своїх громадян, які мають іншу від урядової думку, навіть під час різдвяної перерви в нарадах Мадридської конференції. У листі згадується прізвище Фелікса Сереброва, члена Московської Гельсінкської групи, який був недавно засуджений на три роки тяжких робіт на Сибірі, Александра Подрабінека, провідного члена комітету для прослідження справи використання психіятрії для політичних цілей. В листі висловлюється надію, що всі ці обвинувачення будуть видвигнуті на черговій сесії Мадридської конференції, яка, як відомо, розпічнеться 28-го січня ц. р.

В листі порушено також недавню справу, чи радше засуд московського активіста Леоніда Тарновского, засудженого під час Різдвяних свят на три роки концтабору за нібито „образу держави.". Леонід Тарновскій, лікар по фаху, шанований суспільством дисидент,

(Продовження на ст. 3)

ІСЛЯМСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ШУКАЄ СПІЛЬНОГО ФРОНТУ

Таіф, Савдійська Арабія. — Тут почалися наради Ісклямської конференції, в склад якої входить 42 ісклямські країни. З того чотири такі країни участи не беруть. Іран і Лівія бойкотують її з різних причин, а Єгипет завішено після заключення договору з Ізраїлем в Кемп Дейвиді. Афганістан виключено після совєтської окупації і насадження Москвою нового підчинено їй уряду.

Одною з перших точок тих нарад, які є третіми з черги, була промова короля Савдійської Арабії, Халіда. У своїй промові, яку він виголосив на подвір'ю Великого мечету в Мецці, Халід сконцентрував свою увагу на створенні спільного ісклямського фронту, бо тільки в той спосіб, на його думку, можна перевести справжню „святу війну" — джігад — проти Ізраїля. Крім цього він гостро заатакував великодержави, маючи на увазі ЗСА і СССР. Цю атаку пояснюють, як спробу відхилити плянований наступ радикальних ісклямських елементів, які хотять перетворити конференцію в пропагандивний форум.

В чергових днях наради присвятили свою увагу двом головним справам іракськo-іранській війні та совєтській окупації Афганістану. Для полагоди першого завдання вибрано комісію, яка відлетить до Тегерану, щоб переконати аятоллу Хомейні і його співробітників до участи в конференції та до спільного обговорення можливостей закінчити війну. До тієї комісії ввійшли Президент Альжиру — Чадлі Бенджедід, президент Пакістану — генерал Мохаммед Зія уль-Гак і голова ПВО — Ясір Арафат. Коли б іранські чинники всетаки не погодилися взяти участи в нарадах тієї конференції, їм запропонують скликати інший ісклямський форум для цього.

В справі заходів для змушення Москви до виведення своїх військ з Афганістану ще ніяких рішень, ані пропозицій немає. Скрайні елементи тієї конференції намагаються надати їй характер проти ізраїльського форуму й більшість часу та уваги присвятити тому питанню.

В Пекіні проголошено засуд

Пекін, КНР. — Вдову Мао, Чіянґ Чінґ, засуджено тут на умовну кару смерти. Умовний час триватиме два роки й після того суд перегляне її справу і рішить, що з нею робити. На таку саму кару засуджено Джанґ Чунчіяо, колишнього посадника Шанхаю. Двох інших членів „ґенґу чотирьох" засуджено на досмертну тюрму і на 20 років. Інших шість підсудних, військовиків заміщаних у справу плянованого перевороту маршала Лін Біяо, засуджено на 16-18 років тюрми.

Чіянґ знов усунено зі судової залі в часі відчитування присудів за її голосні протестні виступи. Вона викрикувала „Геть з ревізіонізмом на чолі з Денґ Шіяопінґом", „Бунт є справедливий" і т. п. Інші прийняли присуди спокійно. З огляду на старший вік, тільки дехто зі засуджених зможе відсидіти всю кару в тюрмі. Майже всі підсудні визнали свою вину й виявили „жаль" з приводу того, що стали членами заговору для вбивства Мао і переведення перевороту та через те є передумови для їхнього передчасного звільнення. Від присуду відклику немає.

У світі

ОПОЗИЦІОНЕР ДО КОМУНІСТИЧНОГО УРЯДУ Нікараґуа Альфонсо Робельо Каллєхас, який донедавна був членом правлячої хунти разом із комуністами, і якого комуністи витиснули з неї, як і інших некомуністів, потвердив у столиці Венесуелі Каракас, куди йому вдалося прибути, що партія Сандіністів у Нікараґуа, яка тепер має неподільну владу „веде Нікараґуа до комуністичного, тоталітарного режиму". Він також потвердив, що Кастро прислав до Нікараґуа коло п'яти тисяч різного роду спеціялістів. Між тими спеціялістами є значне число таких, що співпрацюють із військом і іншими оборонними ділянками. Він додав, що Нікараґуа, яка має два і півмільйона населення має 40,000 вояків і 100,000 міліціонерів, озброєних на військовий лад. Каллєхас висловив думку, що американці повинні допомагати населенню Нікараґуа матеріяльно й старатися будувати паралельні до привладних комуністичних сил такі силові елементи, які могли б приготовляти прихід нової влади.

ФРАНЦУЗЬКА СОЦІЯЛІСТИЧНА ПАРТІЯ розпочала послідовну виборчу кампанію за обрання свого лідера Франсуа Міттерана на президента Франції. Вибори на президента Франції відбудуться весною цього року. Напевно, буде в них кандидувати теперішній президент Валері Жіскар д'Естен. Д'Естен був дотепер типований на переможця, але останні опити виявили великий зріст просоціялістичних голосів у Франції. Соціялістична партія мала ще іншого кандидата, крім Міттерана, на президента — Мішеля Рочарда, але той зрікся, щоб збільшити шанси свого партійного колеґи. Соціялістична партія Франції, довгі роки центральна сила французького політичного спектру, втратила була багато на своїх впливах, здебільшого на користь комуністів. Але останні невдачі комуністичної системи в усіх країнах, де вона при владі, жорстокості тих систем, імперіялістична аґресивність Москви, яку завжди підтримує французька Комуністична партія поважно послабила комуністів, що збільшило шанси соціялістичного кандидата.

ЧОРНІ ПАРТИЗАНИ В ЗІМБАБВЕ, які колись були під командуванням Джошуа Нкомо, що його прем'єр Роберт Муґабе звільнив з посту міністра внутрішніх справ у своєму кабінеті, знову почали терористичну діяльність. Вони напали на великі поселення 15 кілометрів на північ від столиці Зімбабве, Солбирі, розігнали мешканців, попалили будинки й поруйнували, що тільки могли.

ІРАКСЬКЕ КОМАНДУВАННЯ опублікувало комунікат з поля бою, в якому повідомило, що іракські частини штурмом здобули в Курдистані два важливі гірські просмики, вживані іранською армією для транспорту й пересування військ до наступу. Західньоевропейські репортери, яким іракське командування дало змогу відвідати ті просмики потвердили здобуття просмиків іракцями, але додали, що в часі їхнього побуту там місто Новсуд, яке лежить у підніжжі одного з просмиків, іранська артилерія ще далі обстрілювала далекобійною артилерією. Згідно з донесеннями іракської розвідки, командування Ірану вирішило після невдачі на південному відтинку фронту перекинути наступальні акції на північ, де воно сконцентрувало значні військові сили й чималу кількість воєнного матеріялу. Ціллю цієї операції було не тільки відсунути іракські війська якнайдалі на захід, але також забезпечити терени Курдистану проти просякнення курдських партизан із Іраку та перевести пацифікаційну акцію серед курдського населення.

В Америці

СЕНАТОР ЧАРЛЗ Г. ПЕРСІ, теперішній голова Сенатської комісії для закордонних зв'язків заявив, що президент Роналд Реґен потерпів би моральну поразку, якщо б він рішив змінити чи відкинути договір з Іраном, що його підписав його попередник Джіммі Картер у справі звільнення 52-ох американських закладників. У зв'язку з поголосками і заявами самих колишніх закладників про злосливу поведінку іранців і тортурування ними американських дипломатів та працівників амбасади ЗСА, яку прихильники аятолли Хомейні силою захопили і тримали в незаконному ув'язненні, у ЗСА чимраз виразніше чуються голоси незадоволення підписаним договором і вимоги до нового уряду, щоб він переглянув цілу справу переговорів попередньої адміністрації.

СТРАХ І РІВНОЧАСНО НЕВДОВОЛЕННЯ поширюються серед населення в Атланті після зникнення на протязі 18-ох місяців 16-ох негритянських дітей, 13-ть з яких вже знайдено вбитими в різних кінцях міста. Управа міста стосує максимальні виміри безпеки, збільшила число поліцистів, а численні організації допомагають поліції і посадникові знайти винуватців і розкрити це майже містерійне зникнення чорних дітей. Справою поцікавилось тепер Федеральне Бюро Інвестиґацій (ФБІ) і службовці цієї установи розпочали слідство для розкритя цього злочину.

НЕ ОЧІКУЮЧИ НА ОФІЦІЙНИЙ ДОЗВІЛ президента Роналда Реґена для переведення паради в Ню Йорку, ціллю якої є привітати поворотців з Ірану, колишніх закладників, посадник Едвард Кач вислав кожному колишньому закладникові індивідуальні запрошення приїхати до Ню Йорку. Кожний із поворотців може привести зі собою одного гостя, а кошти за перебування в Ню Йорку і транспортацію місто перебирає на себе. Така парада, згідно з інформаціями, відбудеться вже цієї п'ятниці.

СПРОБА ВТЕЧІ з нюйоркської в'язниці кількох в'язнів, торгівців наркотиками, засуджених раніше на довгоречинцеві терміни ув'язнення, не вдалась, не зважаючи на те, що плян втечі при допомозі гелікоптера, який осів на даху в'язниці був добре зорганізований. Спочатку гелікоптер довго кружляв над околицею, скинув зброю для в'язнів, які перебували на даху, що служить за площадку вправ для в'язнів. З допомогою зброї вони стероризували сторожів. В'язні однак не змогли досягнути площадки на якій приземлився гелікоптер і тоді змовники мусіли відлетіти „впорожні", осівши спочатку на „геліпорті", а потім відїхали автом в невідомому напрямі.

ЗГІДНО З ОКРЕМОЮ РЕЗОЛЮЦІЄЮ Конгресу ЗСА, день 29-го січня ц. р. повинен бути Днем Подяки за звільнення американських закладників в Ірані і їх щасливий поворот до З'єднаних Стейтів Америки для злуки з родинами і суспільством. Резолюція закликає американський нарід по своєму відзначити цей день участю в Богослуженнях, організованих різними організаціями сходинах тощо.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зростає потужність Японії

По довшій, однорічній публічній дискусії, Японія прийняла новий бюджет, у якому позиції на розбудову японських конвенційних збройних сил підвищено на 7.6 відсотка, хоча в меншій мірі, як цього сподівався американський Уряд.

Слід пригадати, що від закінчення Другої світової війни, в Японії виринув сильний антимілітаристичний рух, головно серед молоді, з огляду на знищення японської імперії та бомбардування Гірошіми і Нагасакі американськими атомовими бомбами. Цей антимілітаристичний рух у Японії був і далі є куди більш поширеним як про це загальновідомо в Америці. Більшість японців досі вірить, що японські мілітаристи почали війну, яка привела Японію до катастрофи та великого лихоліття, що його японський нарід мусів переходити після війни.

З другого боку зростаюче зрозуміння совєтської загрози для Японії і всієї Східньої Азії грає певну ролю у поступовій зміні погляду японців на проблеми безпеки.

Під цю пору число японських збройних сил виносить 240,000 вояків, які збільшують свій боєздатний потенціял, закуповуючи найновіші роди озброєння в Америці в рамках т. зв. „програми озброєння", що виноситиме 14,5 мільярда, долярів до кінця 1984 року.

Японські повітряні сили значно скріпила достава американських літаків-винищувачів типу Ф-15, літаків типу П-3Ц проти підводних човнів та розвідчих літаків типу Е-2Ц. Минулого року в серпні японські літаки вперше озброїлися повітряними ракетами.

Сьогодні японська армія має 150,000 вояків, велика частина яких є зосереджена в Гоккаїдо, острів на півночі від Японії, найближче місце до совєтського кордону. Як також 50 кораблів-винищувачів японської воєнної фльоти є озброєні в торпеди.

У рамках спеціяльного договору між ЗСА і Японією, Америка матиме 45,000 війська в Японії, включно з однією дивізією морської піхоти на Окінаві, крило повітряних сил морської піхоти в Івакуні, близько Гірошіми, Сьома Американська Фльота в Йокосута біля Йокогами та П'ята Повітряна Сила біля Токіо.

Американські мілітарні спеціялісти є заклопотані тим, що японці не мають одного командного осередку, як також і тим що японські резерви, в яких є коло 40,000 вояків, фахово не вишколені в мілітарному ділі.

Одначе, згідно з опінією американських і японських знавців воєнних справ, розбудова збройних сил систематично поступає вперед, хоча японська конституція із 1946 року забороняє Японії т. зв. офензивне озброєння. Тому, досі Японія не має стратегічних бомбовиків, атомових підводних човнів та далекосяглих ракет, літаконосців і воєнних кораблів, більших як кораблі-винищувачі.

Дальший хід розбудови японських збройних сил залежатиме від публічної опінії, яка міняється залежно від міжнародної ситуації. Досі американсько-японський договір про безпеку обох країн є надалі наріжним каменем реґіональної безпеки на Далекому Сході.

Іван Кедрин

ЗВІЛЬНЕННЯ ЗАКЛАДНИКІВ — І ЩО ДАЛІ?

52 американські „закладники" на волі, але для так-сяк правильної і повної оцінки останньої стадії заходів їх звільнення і причини, чому ці заходи довели до успіху — треба історичної перспективи. Бо ціла історія захоплення 4-го листопада 1979 року силою американської амбасади в Теґрані, в'язнення всього персоналу тієї амбасади впродовж 14-ти і півмісяця (13 осіб, жінок і чорних, звільнено швидше), знущання над ними, про які в подробицях довідуємося щойно після переслухання всіх їх американськими чинниками у Вісбадені в Німеччині та після повороту цих людей до Америки, — вся ця унікальна в новітній світовій історії подія стала для всього американського народу наскрізь емоційною проблемою.

Це цікаве явище: щорічно гине на американських шляхах в автомобільних катастрофах кругло 50,000 чоловік, жінок і дітей. І американський „нарід на колесах" сприймає цей страхітливий стан, як щось „нормальне," — у Теґрані в Ірані згинув при захоплюванні амбасади тільки один вояк, який стояв на варті при вході до будинку, але в'язнення „закладників" схвилювало, обурило і потрясло всіх американських людей до самих глибин їхніх душ. І тому тепер, пишучи ці рядки в день після звільнення „закладників", не можна з усією певністю твердити: чи президент Картер, підписавши вісім історичних „екзекутивних розпорядків" (між ними - припинення всіх торговельних санкцій проти Ірану та відмова від усяких леґальних скарг проти Ірану, причетних до справи „закладників"), зробив це з мотивів американської державної рації (совєтська загроза для обширу Перської затоки), чи тому, щоб „відбитися" у широких колах американського суспільства, в якому втратив популярність і програв вибори в наслідок отієї історії із закладниками?

Всі коментатори одностайно погоджуються в тому, що Джіммі Картер жагуче прагнув привітати звільнених „закладників" ще як урядуючий президент З'єднаних Стейтів, і що це був останній болючий для нього удар з боку іранського режиму, що звільнив в'язнених американців саме у дні інавґурації нового Президента. Роналд Реґен дав ще раз доказ високої американської політичної культури, коли зразу ж попросив Картера полетіти до Вісбадену і там у його Реґена, імені привітати звільнених американців. Цю ж американську політичну культуру виявив також зараз на вступі своєї інавґураційної промови, коли він, Реґен, дякував Картерові за льояльну і гармонійну співпрацю у переходовому часі — від дня виборів до дня інавґурації. Але знову ж щойно згодом переконаємося, чи Реґен вдоволений отими вісьмома „президентськими розпорядками" і чи буде льояльно виконувати їх, чи він пригадає свій колишній вислів, що з іранськими „варварами" взагалі не варто переговорювати і що „президентські розпорядки" повинні відповідати принципу зберігання американської національної і державної гідности. Адже читали ми, що один професор Вашінґтонського університету різко натаврував оте договорення між ЗСА й Іраном, як типове угодівство Картера."

Але, по справедливості, чи можна було залишити 52-ох американських урядовців і дипломатів в Теґрані напризволяще, коли тут, в Америці, йшов такий натиск на Уряд, і коли тут, в Америці, в'язнення „закладників" стало проблемою число 1 ?!

Фахівці (лікарі психіятри й психологи) твердять, що переживання „закладників" впродовж 14 і півмісяця у Теґрані залишать на їхній психіці глибокі близни до кінця їхнього життя. Фахівці не виключають можливости, що деякі з отих жертв іранського ісламського варварства ніколи вже не зможуть включитися в нормальне родинне життя, і що до самої смерти мучитимуть їх сонні примари. Але це доля 52-ох осіб, це трагедія 52-ох осіб і їхніх найближчих родин, які терпіли разом з ними, жагуче бажаючи їм і собі, щоб вони вийшли на волю, та які — всі члени родин — щасливі, що їхні чоловіки, батьки, сини, брати — на волі, живі, цілі, хоч душевно покалічені. Але поза тією персональною і родинною проблемою залишається політична проблема — що далі?

Вже тепер, не чекаючи на перспективу часу, можна зважитися на твердження, що Іран тому погодився виміняти „закладників за кругло 8 більйонів долярів (півтора банки стягнули як зворот давніх боргів Ірану), бо економіка в Ірані у руїні, і треба цих грошей Іранові, щоби не було повного банкрутства, яке потягло б з собою також упадок режиму аятолли Хомейні. Пригадується договорення, що його зробив колишній президент Джон Кеннеді з Хрущовим: за ціну відтягнення з Куби ракет з атомовими „головками" — він, Кеннеді, зобов'язався ніколи не валити силою комуністичного режиму Фіделя Кастра. Це був клясичний зразок міжнародного гнилого компромісу, за який заплатили Анґола й інші країни Африки та південної Америки, зазнавши на собі „блага" кубинського експорту комунізму — на баґнетах, присиланих з Москви. Поступки, що їх зробив

(Закінчення на стор. 4)

Ярослав Курдидик

АМЕРИКА ЗА „ЛІНІЄЮ МАЖІНО"

Чимало чільних американських коментаторів висловлює не абияку турботу над теперішнім, не так може політичним положенням ЗСА у сучасній міжнародній політичній ситуації, як радше беручи до уваги повністю послаблену мілітарну силу та її готовність, що нею повинна б розпоряджатися Америка, як дійсна суперпотуга.

Між іншим, відомий коментатор К. Салліван, порівнює проміжок часу за президентури уряду Картера до періоду Франції з — перед Другої світової війни, коли вона збудувала тоді відому „Лінію Мажіно", вбачаючи в ній усю свою неподолану оборону.

І на самому ділі, коли доведеться розглянути „політично-мілітарну спадщину", що її доведеться перебрати новому президентові Роналдові Реґенові, то висловившись досить образово по українському,- вона не заповідається аж понадміру „яблуневоцвітною".

Сьогодні всі союзники і приятелі очікують від ЗСА, чи не найосновнішого, тобто, щоб новий Президент відбудував дещо послаблену силу Америки і повернув їй належний престиж. Очевидно, що на це складається чимало проблем, але перш усього треба не лише навести лад і стабільність у загальносхаотизованій своїй власній, а посередньо і всесвітній економіці. Але чи не найважливіше, — це привернути дещо захитаний політично-мілітарний балянс з СССР до непорушної стабільности, як теж створити з Москвою „модус вівенді", після основної, холоднокровної провірки „детанту", що його використовував Кремль, як камуфляж для своїх комуно-імперських зазіхань. На першому пляні опинилися тепер дві основні справи — розрубати „Гордіївий вузол" Афґаністану і припинити загрозу для Польщі, яка опинилася у „політичній точці напіввідлиги і часткового замерзання".

Чергові - не менше важливі справи — це оживити ізраїльсько-арабські мирові переговори, невтралізувати найбільші місця світової напруги, особливо на Близькому Сході, як теж і в Центральній Америці.

Синдикований мілітарний коментатор П. Бюкенен, який відзначається тим, що він має завжди дуже точні та достовірні вістки із Пентаґону, висловлюється із повним обізнанням справи та дуже критично про теперішній стан американської збройної сили і її бойової готовности, яку президентові Реґенові, доведеться перебрати від Картера. Бюкенен твердить, що за чотирирічний період Уряду Картера не додано до американського арсеналу, ані однієї, важливішого типу ракети, що стратегічно розцінюючи — повинна б підсилити американську „відстрашаючу міць". Ми ще в дальшому маємо цю ж саму кількість суходільних ракет типу „Мінітмен". Перестаріла сила бомбовиків Б-52 є тепер менша, як у 1976 році і на чотири роки ближча до її повного обезцінення. Три місяці тому, ЗСА розпочали у перших двох підводних човнах перемінювати „старшого типу ракети на найновіші" і таким чином, на неозначений ще ближче час, ЗСА матимуть менше на 32 стратегічно важливих ракет у своєму „відплатному арсеналі".

Загроза СССР

За той же самий чотирирічний час, продовжує Бюкенен, — Москва не сиділа, заклавши руки, приготовила сотні ракет типу СС-18 і СС-19 із зарядом по 6-10 розподільних голів, типу МІРБ у кожній. Усі вони мають одну мету: націлити їх на ЗСА і таким робом мати змогу вибрати собі всі важливі цілі, щоб їх знищити. Незалежно від того, Совєтський Союз додає, чи пак, допродуковує, дослівно, кожного тижня одну ракету типу СС-20, які своїм розподільним типом голів, можуть поцілити у кожну довільно вибрану ціль, наших союзників із НАТО. Побільшилося теж число бомбовиків типу „Бекфаєр", які Москва може вжити проти Европи, фльоти ЗСА, або теж і території самого американського материка.

Із мілітарної програми, запропонованої ще президентом Фордом, Уряд Картера скреслив 40 більйонів долярів. Виелімінувано теж бомбовик типу Б-1, що мав включитися у американське бойове летунство ще в минулому році. Ракету типу МХ, що її заплановано виготовити до кінця 1984 року, колишній президент Картер відсунув, аж до кінця 1990 року. Субмарина типу „Трайдент яка мала бути в дії ще минулого року, буде, мабуть, готова щойно у черговому році.

Мілітарна дійсність

Суходільні і морського типу приземні ракети, що мали бути на головних і стратегічно важливих місцях вже до кінця 1980 року, все ще далекі від того, щоби їх можна було назвати — повністю „боєздатними", а знатоки передбачають, що на їхню беззамітну і повну готовність слід почекати,

(Закінчення на стор. 4)

На мистецькі теми

Ювілейний концерт 30-річчя СУМ-А в Ню Йорку

Без найменшого сумніву, це була одна з найвагоміших імпрез молоді тут на поселенні за цілий проміжок часу від закінчення Другої світової війни. Ювілей цей доводить, що українська молодь таки цікавиться, живе і працює для далекої своєї України. Концерт, що був закінченням святкувань 30-річчя заснування СУМ-А, 14-го грудня 1980 року, в залі Фешин інституту, був імпозантним та пречистим показом мистецьких замірів і праці наших молодих і наймолодших, що милував-радував і око і душу. А рівночасно скріплював віру, що доріст у рамах українських молодечих організацій вкладе свій труд за визволення України.

Може не все в довжелезній, справді ювілейній програмі, було на найвищому мистецькому рівні, та ледве чи можна вимагати від п'ятилітків, щоб вони танцюючи, втяли присядку так гладко і прецизно, як їхні старші друзі. Зате були тут і такі мистецькі точки, які чинили цей концерт гідним відвідин найвимогливіших знатоків.

Програму повели два заповідачі-конферансьє: д-р Аскольд Лозинський і Богдан Гаргай. При тому Лозинський цитував часом і дещо з поезій О. Бердника. Імпреза почалась цікавим танцювально-хоровим задумом, невтомного, бо 30 років ведучого навчання танцю, теж ювілята, Олега Ґензи, при грі танцювальної оркестри і співі хору „Жайворонків", де балет „Верховинців" випровадив увідний, хоровідний показ танку під назвою : „Добрий вечір", якби для познайомлення із глядачами. Голова Ювілейного комітету Григорій Цебрій, з цією думкою, щоб не розтягати програми, сказав дійсно коротке, вступне слово на тему свята. „Юні верховинці", під рукою дружини Олега, Дарії Ґензи, в двох своїх скочних танцях звернули на себе особливу увагу, не лише своїм індивідуальним показом кроків танцю, але і щирим гумором, що його збуджували їхні маленькі, зосереджені обличчя і намагання виконати все точно та — наперекір всьому — тут і там попадались незначні недотягнення чи перетягнення. В сумі, це викликувало на залі відрухову веселість і гучні оплески. Однак можна б облишити напізніше такі кроки танцю найменших хлоп'ят; як присядки пов'язані зі складними зрізничкованнями. Ювілеєві присвячений вірш В. Юрченка рецитувала Соня Решітник.

Поява відомого, мабуть, найкращого українського, жіночого хору в ЗСА, „Жайворонки" у збільшеному складі /50 осіб/, в нових вишиваних сукнях, зробили дуже додатнє враження. „Жайворонки" — це справжня і оправдана гордість СУМ-А, і спів їхній був вийнятково святковий: молодечий, щирий, - піднесений. Самозрозуміло, великою заслугою у цьому, була праця їхнього диригента Лева Стругацького, що і тут провадив хор опановано і владно. Місцями більше співу п'яно було б не зашкодило. „Києве мій" І. Шамо, зі сольо Б. Заяць і Г. Благої, „А мати ходить на курган" зі солістками О. Гірняк і Г. Благою та відома „Виростеш ти сину" з безсмертним текстом Симоненка, в обох піснях із музикою П. Пашкевича, були виконані краще, як колинебудь. О. Фурда грав на бандурі наспівуючи: „Пісню про Америку", сл. і муз. Гр. Китастого і народну: „Дозволь мені мати", „Обжинкам" в укладі і постанові Д. Ґензи, при співі частини хору „Жайворонки", у виведенні дівочого ансамблю „Верховинців", дещо більше танцювального елементу було б тільки допомогло. Цей мальовничий танець закінчував першу частину програми.

Другу частину розпочали „Жайворонки" піснями „Зачарована Десна" Т. Шамо, „Птичий хор" в обрібці Р. Степаняка, зі сольо О. Гірняк, „Берізка" музика Козака, „Пісня про Київ" музика Дремлюги, ще раз зі сольо О. Гірняк. Проте найціннішим і зовсім новим у виступі хору, були кінцеві речі, перлини Леонтовичевого генія: „Дударик" і — якже на часі — „Щедрик". Тут бо і справді вся репрезентативна краса і глибина української музики. Крім дещо непевної чистоти інтонації у „Берізці", всі пісні проспівано успішно і ефектовно, особливо дві-останні. Цілком неждано заблистів деклямацією малий Юрій Прятка в вірші — без заподання авторства — „України ми є юнаки". Невже новий декляматорський талант?

Прикрасою цього концерту був сольовий виступ сопрано Олі Гірняк, при музикальному акомпаньяменті цінної піяністки і неструдженої працівниці Соні Шереґ, яка супроводила на фортепіяні і виступи хору. На протязі п'яти місяців сопраністка не могла вправляти і співати, тому, тим більшим успіхом треба вважати її виступ під час цього концерту, де голос звучав дуже добре, крім деяких низьких тонів, які в неї виходили завжди особливо звучно. Відспівала вона: „Ой співаночки мої" лемківську, в опрацюванні Людкевича, „Жита" до слів Олеся з музикою Гнатишина і „Вечірню пісню", вірш Самійленка, муз. Стеценка. Зчасом можна буде видобути з цих пісень ще багато більше краси, якщо мова про інтерпретацію, усе ж таки досить складні „Жита"

(Закінчення на стор. 4)

В. О. Луців

ОСНОВА ДО ІСТОРІЇ КАНАДСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

(I)

William Darkovich, Ed. and Paul Yuzyk, Assoc. Ed. A Statistical Compendium on the Ukrainians in Canada, 1891-1971. Ottawa, University of Ottawa Press, 1980. 834 p. Cl. bd.

Важко погодитися, що дана праця, що її зредаґували два заслужені громадяни і науковці, сенатор проф. Павло Юзик і д-р Василь Даркович — головний редактор, лише „компендіюм", як це сказано в заголовку. На нашу скромну думку — це основна праця із докладно і фахово зібраними даними про українців Канади. Працю присвячено піонерові-історикові українських поселень у Канаді — св. п. проф. Володимирові Кисілевському, що одним з перших заклав основу до історії українського поселення у цій країні.

В основному, крім названих редакторів, авторами праці, ще є і інші автори, а саме такі дослідники, як: мґр Борис Мигаль, інж. Зенон Янковський, проф. Іван Тесля та д-р Іван Войчишин, теж добре знані українській громаді наукові працівники і заслужені громадські діячі. Автори і редактори праці поставили собі завдання обхопити вісімдесят п'ять літ активного напливу української еміґрації в Канаду, а, я додав би, що хоча й була українська еміґрація в Канаду попередньо, то статистичних даних про них не збереглося і ця ділянка чекає ще на окремих дослідників.

Над даним проєктом працювало чимало людей і тільки завдяки Канадській Раді та Канадському Інститутові Українських Студій в Албертському Університеті та Шевченківській Фундації у Вінніпеґу, Дослідчому Фондові Івахнюків, такому ж Фондові при Отавському університеті, Монтреальському Відділові КУК і фундації СУС у Торонто, пощастило зреалізувати цей коштовний проєкт і видати цю цінну працю друком.

Праця ділиться на двадцять одну секцію, опрацьовану різними авторами. В першому розділі, два, попередньо названі, автори дають докладне вияснення як побудована дана праця та як нею користуватися. Далі, інший автор — Б. Мигаль докладно вияснює, що таке національність і етнічне походження, та на чому базується цензус при описі етнічного походження. Очевидно, тут входить в гру „національність", „походження", „родовід", „народження", „рід" тощо. Тут треба звернути увагу на одно явище, а саме на те, що, як подає автор, статистично певний відсоток канадців, зовсім не знає свого етнічного походження, наприклад, у 1961 році 70,163 особи зовсім не знали або недоцінювали, а тому й не подавали при обліку свого етнічного походження. Бувають й інші, не менше болючі курйози: багато громадян Канади подавало замість своєї національности свою громадянську приналежність перед приїздом у Канаду. Цей же сам автор у третьому „розділі" подає статистику українського населення різних повітів усіх канадських провінцій. Подаючи статистику окремих повітів у різних провінціях, автор вказує скільки де українців, і скільки загальної людности. Цікаве те, що в багатьох повітах зовсім немає українців. Зрозуміле, що може немає українців, скажемо, в певних повітах Юкону, чи десь там на Північних територіях, але замітне, що навіть в Онтаріо чи Манітобі або Алберті є повіти, де цілковито немає українців. А з цього виходить, що українці поселилися поодинокими вогнищами і в містах у новіших часах. Опісля Миґаль зупиняється на статистиці населення міст і сіл Канади, акуратно передану від 1901 до 1946 років. Автор подає теж вияснення про зміни, які наступали в міґрації населення зі сіл до міст.

Одна з цікавіших статистик — це розділ опрацьований сенатором П. Юзиком про віровизнання українців Канади на тлі інших віровизнань. Очевидно, як зазначує автор, віровизнання не включається у характеристику етнічного походження. Згідно із поданою статистикою в Канаді, на першому місці домінує українське греко-католицьке /українсько-католицьке, візантійсько-католицьке/ віровизнання, опісля, греко-православне а там українці римокатолики, об'єднані в „Юнайтед" та Англіканських церквах і інші. Для ясності треба відмітити, що в деяких випадках до Греко-Католицької і до Греко-Православної церков належать теж не тільки громадяни українського етнічного походження.

В. Даркович у наступному розділі опрацював статистику, згідно зі знанням і вжитком української мови. Автор теж подає обширні статистичні дані вміщені в роках 1921-1941. Тут він чітко вказує на офіційні, ми б сказали, державні мови — англійську та французьку і українську матірню. Процес асиміляції української /та й інших/ етнічної групи відзначається домашньою розговірною мовою. Тут автор ділить на тих, хто в більшості розмовляє вдома українською мовою, і на тих, хто говорить припадково цією мовою, і в кінці на тих, хто говорить вдома лише однією із державних мов.

Після цих вельми важливих статистичних таблиць і авторських вияснень слідує сьомий розділ, що його написав той же автор. Він аналізує і подає статистику під освітнім і фахово-підготовчим оглядом. Тут входить кількість неграмотних, кількість громадян та роки їхнього навчання та рівня, здобуття академічної освіти і фахової підготови для не-професіоналістів.

Участь громадян українського роду в канадському політичному житті розглядає в черговому розділі сенатор П. Юзик, подаючи до вияснень вичерпну статистику. Він перелічує всі активні політичні партії та вияснює, які критерії ужито при визначенні українських кандидатів в окремих провінціях. Особливо важливе і для історика і для дослідника інших споріднених наук, те, що автор подає прізвища як вищих урядовців провінційних урядів, так і федеральних — вибраних між роками 1904 до 1974, тобто протягом сімдесяти літ. Про багатьох з тих політичних і державних діячів мало-хто досі знав, про декого призабуто, а тільки частина з них — усім добре нам знана. Як автор зазначує у своїх вияснениях, могла зайти помилка, що до українців зараховано осіб іншого етнічного походження, а вже без сумніву були й такі, які змінили своє прізвище, і їх годі було зарахувати до урядовців українського походження. І саме тут широке поле до праці нашим дослідникам...

Інший дослідник — З. Янківський розглядає і подає дані про працівників українського роду затруднених в індустрії та в ремеслі й інше. Тут вказано на те, як то поселенці українського роду із хліборобства переходять щораз частіше в інші фахи і праці. Те саме із — копальняними робітниками. Появляються власники підприємств, а велика більшість переходить до праці в індустрії. Вкінці починають активніше виступати професіонали. Тут автор подає різних техніків, учителів нижчих і середніх шкіл, а навіть рідше, професорів, появляються лікарі, інженери, мистці, музики та теологи. В статистичних табелях докладно подано їхню кількість у кожній провінції.

Переглядаючи інший розділ, опрацьований Б. Мигалем — про хліборобство, бачимо цікаве зіставлення. Українці, хліборобська нація, покинувши рідну землю, насамперед горнулися з усіх сил до землі, а там з кожним роком починали розуміти, що в цій країні праця малоземельного хлібороба найменш поплатна і вони почали, а ще більше їхні діти і внуки, горнутися до ремесла, до власних бизнесів, до праці в індустрії, а вкінці найздібніші здобували освіту і ставали професіоналами. І власне, на основі поданої статистики, все це можна читати як на долоні.

В. Даркович у одинадцятій частині книжки розказує і подає статистичні дані про рівень доходів і їхній розподіл. Статистику подано за три декади — 1951, 1961 і 1971 рр. До уваги взято заробітні платні — погодинні і місячні, заробітки одиниці і родини як на селі, так і в місті.

(Продовження буде)

Пам'яті Євгена Колодія

(У 40-ИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ — 28- ГО СІЧНЯ 1981 р.)

Болюча, бо таки направду несподівана вістка сколихнула українською громадою, що дня 19-го грудня **1980 року відійшов у вічність** Євген Колодій. Помер на 65-му році життя, отже, ще не старий, а найважливіше, що не хворів ніколи поважною недугою. Ще 23-го листопада 1980 року приймав активну участь у нараді Управи Земляцтва „Перемищина", виконуючи обов'язки касира. На тих зборах Ґеньо — так ми всі його звали — зобов'язався виконати розвагову точку на з'їзді Земляцтва, який відбудеться 6-7-го червня 1981 року на оселі Союзівка в Керґонксоні, Н. Й. Тому його наглий відхід у засвіти відбився болем не тільки в серцях найближчої

рідні Покійного, але також членства Земляцтва „Перемищини, але і нюджерзької та нюйоркської українських громад, а властиво і серед всієї української громадськости в ЗСА. Важко бо погодитися, що не стало в живих життєрадісного, завжди веселого та оптимістичного щодо кращого майбутнього нашого народу, а перемишлян і Перемищини зокрема.

Ґеньо Колодій був милою людиною, незвичайно товариської вдачі. Веселий, жартівливий, анад усе завжди був готовий усім допомогти. Любив музику і сам грав на гітарі та співав різні пісні жартівливі і сумуваті. Глибоко вірив, що діждеться радісної днини побачити Україну вільною, а зокрема — наш славний княжий город Перемишль, у якому Ґеньо провів молодечі свої роки, про які згадував завжди зі зворушенням. Адже ж у Перемишлі ходив він до української гімназії. У Перемишлі він працював у спортовому товаристві „Беркут" і в славному спортовому товаристві „Сян", в якому світлу сторінку записали такі змагуни копаного м'яча як: капітан дружини Омелян Федорович і його брат, Адріян Лапичак, М. Суський, С. Турко, М. Хитра й інші. Спорт визнавав і його практично підтримував Ґеньо Колодій і на скитальщині, зокрема в Німеччині в Берхтенсґадені, він був діяльний у товаристві „Орлик".

22-го грудня 1980 року на Панахиді в похоронному заведенні Ковальчика отці Іван Височанський і Микола Костюк служили похоронні обряди при вщерть заповнених людьми кімнатах, бо прибули віддати останню пошану покійному не тільки українці, але й американці, які знали, любили та шанували Ґеня. Від Земляцтва „Перемищина" прощав покійного Василь Качмар, а від колишніх друзів із Перемиської гімназії говорив Євген Стахів. Людей прибуло багато, щоб ушанувати та попрощати на вічну путь дорогого Ґеня

Похоронено Г. Колодія на католицькому цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу, Ню Йорк.

Залишив Ґеня у смутку дружину Ірину, сина Михайла з родиною, доньку Аркадію з родиною, внука Михася, якого він так пристрасно любив, брата інж. Володимира з родиною, сестру Ольгу з чоловіком д-ром Степаном Парубчаком, сестрінка Юрія Рерлецького з родиною і ближчу та дальшу родину в Америці, Україні, Польщі і Німеччині.

Спомин про Ґеня Колодія залишиться надовго між його родиною, знайомими і земляками — перемишлянами.

(в.к.)

СЕРІЯ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ

ЧОТИРИ ПОПОЛУДНЕВІ КОНЦЕРТИ В УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

2 Схід 79-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й. 10021

3 Неділя, 8-го лютого, 3-тя по пол.

Андрій Добрянський, *бас-баритон*

Едвард Іванко, *тенор*

Тома Гриньків, *при фортепіяні*

Програма присвячена творам Миколи Лисенка

Замовляти квитки в Інституті, тел. 212 BU 8-8660

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці

запрошує Громадянство на

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ ФОТОГРАФІЙ

ЕМІЛЯ АНЦІСА

в неділю, 1-го лютого 1981 року, о год. 1-ій дня, в Ґалерії ОМУА, 136 Друга Авеню, Ню Йорк.

Виставка буде відкрита в будні — 6-8 год. веч., суботу і в неділю — 1-8 веч. і триватиме до 15-го лютого 1981 року.

У міських ратушах...

НЮ ЙОРК...

(Закінчення зі стор. 1)

рю оплесків від присутніх українців-нюйоркчан. Він також вибачився за невелике спізнення на цю урочистість, бо мусів брати участь в засіданні Асоціяції Американських адвокатів, де посадник вів свій „хрестоносний похід", щоб судові інстанції суворіше поборювали вуличну злочинність у Ню Йорку, яка досягає загрозливих розмірів через поблажливість судів до переступників законів. Посадник сказав, що його виступ перед Асоціяцією був „обов'язком", коли свій виступ перед українською громадою щиро уважає він „самою приємністю". Посадник також пробував співати український національний гимн „Ще не вмерла Україна" на превелику приємність зібраних тут.

Зустріч з посадником і щорічне проголошення Дня Української Незалежности в Ню Йорку зорганізоване Об'єднаним Комітетом Українсько - Американських Організацій, що його очолює інж. Михайло Шпонтак. Деякі складові організації Об'єднаного Комітету прибули на урочистість зі своїми прапорами: це були Пласт, СУМ-А, СУА і ОЖОЧСУ.

Серед присутніх були отці: о. протоєрей Володимир Базилевський, настоятель православної катедри св. Володимира в Ню Йорку, та о. д-р Володимир Ґавліч, ЧСВВ, парох католицької церкви св. Юра в Ню Йорку, разом із Сестрами-учительками зі Школи й Академії св. Юра. Були тут Сестра Моніка, ЧСВВ, принципал Академії, та Сестра Гавриїла, ЧСВВ, вчителька з народної школи св. Юра, з восьмиклясниками, одягненими в народні строї, та студентами Академії. Найбільш численно були заступлені сумівці в одностроях, що їх прибув сюди цілий рій на чолі з головою Осередку СУМ-А Корнелем Василиком. Було багато представниць ОЖ ОЧСУ як і Союзу Українок Америки: тут були делеґатки Відділів 1-го, 72-го, 109-го, 64-го та інших, на чолі з головою Окружної Ради СУА Оксаною І. Щуровою. Пластунів, особливо ж пластунок репрезентував 2-ий курінь ім. Лесі Українки та члени Сеніорату й Пласт-Прияту.

Український Народний Союз репрезентував головний радний Микола Хоманчук, а Відділ УНС — братство св. Николая з Асторії, заступав ветеран, член станиці Католицьких ветеранів ч. 1619, Андрій Малан. Кредитівку „Самопоміч" репрезентували д-р Іван Сєрант і дир. Тиміш Шевчук; Гетьманську організацію (УГОА) — мґр Ярослав Савка; „Молоду Думку" — Василь Сосяк. З Об'єднання Жінок ОЧСУ було кільканадцять членкинь на чолі з містоголовою Головної управи Марією Нестерчук та багато поодиноких членів різних організацій і приватних осіб. Перебігом програми керував адвокат Юрій Волинець, заступник голови ОКУАО і зв'язковий з містом.

ЮНІОН, Н. ДЖ.

У вівторок, 13-го січня, посадник цього міста Едвард А. Вебер видав Проклямацію, визначаючи день 22-го січня Днем Української Незалежности на місячному зібранні Міської ради, цим відзначаючи 63-ті роковини незалежности України, що була проголошена вперше в новітній історії і визнана в Києві, столиці України, в 1918 році. Українці боролися і утримували свою незалежність три роки, аж переважаючі військові сили Росії перемогли їх, загарбавши і їхній уряд і їхню країну, — сказано в Проклямації цього міста.

Присутнім при урочистому підписуванні Проклямації були делеґатки Союзу Українок Америки, відділ 32-ий; члени організації Українсько - Американських Ветеранів, Пост. ч. 6, та українські громадяни міста й околиць.

Перед українським прапором, що гордо був піднятий на щоглу перед ратушею міста і буде майоріти там ще два повні тижні, щоб гідно пригадувати всім громадянам Юніону й околиці про День Української Незалежности, американці українського походження разом з посадником Вебером відспівали американський і український національні гимни. Командир Американсько - Українських ветеранів, Пост 6, Володимир Боднар і його побратими з тієї самої станиці салютували обом прапорам. Всю урочистість заініціювали членкині Союзу Українок Америки, Відділ 32, з Нюарку й Ірвінґтону.

ЗСА засуджують...

(Закінчення зі стор. 1)

який також противився використовуванню психіятрії для політичних цілей і був членом Московської групи нагляду за виконання Гельсінкської угоди.

У цьому самому часі був засуджений, також на додаткових три роки заслання, татарин Александр Лавут, а Оксана Мешко, 75-річна жінка, найстарша членка Української Гельсінкської групи, була перевезена з психіятричного закладу до в'язниці.

Про те, що Совєтський Союз безпощадно розправлятиметься з дисидентами навіть під час тривання Мадридської конференції, було відомо вже з того, — кажуть автори листа, — що 13-го листопада 1980 року, два дні після відкриття Конференції, совєтські органи безпеки заарештували Віктора Брайловского, редактора неофіційного жидівського журналу в СССР і організатора вільних семінарів для тих жидівських науковців, які були позбавлені праці.

Американський комітет нагляду покликається на Людмилу Алєксєєву, репрезентанта Московської групи нагляду за кордоном, яка мала заявити, що 1980 рік був дуже тяжким роком для дисидентів в СССР, супроти яких совєтський режим хотів за всяку ціну зламати.

Треба при тому відмітити, що Американський комітет нагляду за Гельсінкськими угодами є неурядовою організацією і його морально й фінансово підтримують громадяни цієї країни.

Запрошуємо усіх дітей з Батьками на

ДИТЯЧУ ЗАБАВУ

ШКОЛИ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

в неділю, 1-го лютого 1981 р., початок год. 2-га по пол. у шкільній залі, 215 Схід 6-та вул.

Гри, виграшки, несподіванки, смачний буфет.

Вступ для дорослих $2.00, для молоді $1.00.

ПОМИЛКА В ІДЕНТИФІКАЦІЇ

У повідомлені про смерть св.п. д-ра Ярослава Воєвідка, „Свобода", ч.16, 27-го січня ц.р. помилково надруковано: „Довголітній лікар у Станиславові, св.п. д-р Ярослав Воєвідка". Довголітнім лікарем у Станиславові був не св.п. д-р Я.Воєвідка, а його брат Кость Воєвідка.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Відійшов у вічність бл.п. Михайло Майнош

Заледве минув рік, як бл. п. Михайло Майнош відпровадив на вічний спочинок свою дружину бл.п. Емілію, а вже 12-го січня і його покликав Всевишній до себе по його довгій і важкій недузі на 74-му році життя, забираючи в його особі людину з поважними заслугами в церковному і національно-громадському житті української спільноти Пітсбурґу й околиці.

Коли М.Майноші було 20 років, помер його батько, іміґрант із Бойківщини, і Михайлові як найстаршому між чотирма сестрами й двома братами припав обов'язок допомагати матері утримувати родину. І цей обов'язок він виконував радо, совісно й жертвенно. Під час Другої світової війни служив чотири роки в американській військово-морській фльоті, а після війни був поштовим урядником аж до відходу на пенсію.

Поряд із цією працею, що нею М.Майнош заробляв на утримання родини, допомагав він місцевим отцям-парохам у виконуванні їхніх обов'язків. Особливо в останніх дванадцяти роках він виконував ревно обов'язки дяка і диригента хору при церкві св.Івана Хрестителя. Це і відзначив парох о. шамб.Михайло Польовий у слові на заупокійній Службі Божій 15-го січня, що її отець відправив при співслуженні о.декана Ярослава Данильчука і о. шамб.Роберта Москаля в цій же вщерть виповненій церкві. Парох о.М.Польовий підкреслив теж гарні особисті прикмети Покійного, його велику любов до українського народу та його культурної спадщини.

Хоч св.п.Михайло народився вже в Америці, то належав до українських громадських установ і товариств, брав у них активну участь, читав українську пресу, журнали й книжки. Про заслуги Покійного говорив теж о.шамб.Данильчук, а писемне признання для нього прислав коадьютер Владика Мирослав Любачівський.

Праця бл.п. М.Майноша не була обмежена до місцевої церкви і товариств Пітсбурґу й околиці. Він мав поважні осяги в організаційній праці СУК „Провідіння" як радний його головної управи, голова окружної ради та довголітній секретар 23-го Відділу в Пітсбурзі. Ці заслуги підкреслив головний предсідник СУК „Провидіння" о.шамб. Москаль у своєму слові на Парастасі, відправленому 14-го січня з участю п'ятьох священиків, між якими крім вищеподаних ще о. крилошанин Василь Джиджора і о. Ернест Дунда із місцевої закарпатської парафії. Покійний був теж членом Українського Народного Союзу.

Управа Українського Технологічного Товариства в Пітсбурзі відзначила його як „Українця Року" в 1971 році за його особливі заслуги в громадському й національно-культурному житті Пітсбуржчини.

З відходом у вічність Покійний залишив також у багатьох спомини про свою сороколітню працю на становищі голови Українського Клюбу в Пітсбурзі. Нелегка це була праця. Треба було боротись не тільки з матеріяльними труднощами в початках існування Клюбу, але й з підривними спробами всередині Клюбу, де певні члени хотіли перебрати провід і викотити Клюб на сумнівні рейки. І в цій боротьбі Покійний мав успіх, застосовуючи то дипломатичний, то радикальний підхід.

М.Майнош допомагав новим іміґрантам після Другої світової війни влаштуватись на нових місцях поселення та водночас брав жваву участь у допомоговій акції Україні, яку вела тоді Організація Державного Відродження України. За його довголітню працю в Клюбі громада Пітсбурґу вшанувала його минулого року бенкетом, на якому вручено йому грамоту і золотий годинник.

В особі бл.п. Михайла Майноша відійшла у вічність людина здорового розуму, багатої душі й шляхетного серця, яка від наймолодших літ вкладала найкращі свої сили в працю для рідної Церкви і українського народу.

В.Ящун

Замість квітів на могилу

бл. п. Юлії Букса

мами Марії Кузьо-Панасюк

жертвуємо 25.00 долярів

на сиріт в Арґентині на адресу о. монс. С. І. Хрепта.

Ірена й Александер ЛОБОДОЦЬКІ

В глибокому жалю і смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 25-го січня 1981 року, відійшов у Вічність, наш Найдорожчий

бл. п.

Д-р ЯРОСЛАВ ВОЄВІДКА

Дружина — ХРИСТИНА

діти:

ІГОР І МАРТА

МОТРЯ І РОМАН

Внуки — КАТЕРИНА, МИХАЇЛ І КОНСТАНТИН

ПАНАХИДИ відбудуться в середу, 28-го і в четвер, 29-го січня 1981 року, о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні Литвин і Литвин — Union Funeral Home, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в п'ятницю, 30-го січня 1981 р. з похоронного заведення о год. 8:30 ранку до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., о год. 9:30 ранку, а звідтіля на кладовище св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на Собор Св. Родини у Вашінґтоні, Д. К.

Українське Лікарське Товариство Північної Америки

Відділ Метрополії Ню Йорк — Ню Джерзі

ділиться сумною вісткою з Членами та всім Громадянством, що 25-го січня 1981 року відійшов у Вічність

бл. п. д-р медицини

ЯРОСЛАВ ВОЄВІДКА

доцент медичного факультету Львівського Університету, б. голова Відділу та Головної Управи, почесний член УЛТПА, редактор Лікарського Вісника та визначний громадянин-лікар.

•

Вельми Шановній Дружині, Синові, Доні та Родині Покійного складаємо вислови глибокого і щирого співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Відділу

Ділимося сумною вісткою з Українським Націоналістичним Активом і Українською Громадськістю про те, що дня 14-го грудня 1980 року відійшов у Вічність на 78-му році життя в Курітібі, Бразилія,

бл. п. інж.

ПАВЛО БОРУШЕНКО

визначний член Організації Українських Націоналістів, тереновий провідник ОУН, один із найстарших членів ОУН.

Від своєї ранньої молодости Покійний служив українській визвольній справі, завжди будучи революціонером ідеї і чину. Від довгих років виконував обов'язки теренового провідника з незвичайною сумлінністю, дбайливістю і посвятою. Це був безкомпромісовий лицар-націоналіст, вірний принципам української визвольної революції і націоналістичній ідеї. Покійний був безстрашним захисником власнопідметної української визвольної політики та ідеї патріярхату наших Церков. Це була людина прямолінійна в усіх своїх починах, високих особистих чеснот і глибокої релігійности. Це був приклад для нашої молоді у всьому своєму житті. Організація Українських Націоналістів втратила одного з найвірніших своїх членів, борців, а Україна — великого патріота, ідеаліста.

•

Провід складає горем прибитій Дружині й Донці та всій Родині Покійного найсердечніші вислови співчуття.

Пам'ять про Покійного житиме вічно в наших серцях.

Покійний похований на цвинтарі Курітіби, Бразилія.

ПРОВІД

Організації Українських Націоналістів

Ювілейний концерт...

(*Продовження зі стор. 2*)

солістка віддала дуже переконливо.

Опісля ми побачили дівочий танець „Верховинців": „Вітер" задуму Д. Гензи. Хоч самий танець не має багато спільного з ідеєю вітру, проте виведений він гладко і темпераментно, робив приємне враження. Вдале було фортепіянове сольо: „Марш" муз. Коломійця у виконанні Ю. Фурди. Тріо „Черемшина" в складі Г. Блага, Б. Заяць і М. Кінь, співає чимраз то краще. „Тихо над річкою", „Очі волошкові" і повстанська „Подай дівчино ручку на прощання" звучали чисто і гарно. Музична обрібка З. Маркович, могла б бути більше різноманітною і сучасною. Велика хореографічна сцена укладу О. Гензи, у виведенні „Верховинців", була барвисто-рухливим образом і ефектовним закінченням ювілейної програми. Нові строї, деякі вийнятково вдалі, як ось хоч би в зіставленні синього з брунатним чи дуже добре підібраний гарячо-червоний колір у дівчат і взагалі жіночі одяги в цілому привертали увагу глядача. „Сватання" не легко перевести в переконливу, балетну достовірність, проте без вишукувань дрібничок, треба висловитись із признанням про цілу танцювальну композицію. Крім, як то тепер — на превеликий жаль — у нас повсюди завелось, саміського закінчення, де почались на руках, ногах і головах протистилеві та протимистецькі рачкування. На щастя, було цього небагацько. Генза, якби і самий соромився їх, обтяв це все до мінімум. Усі ж бо інші фігури і кроки були так гарно виконані, що поминаючи коротку каламуть, враження було якнайкраще.

Закінчив імпрезу голова Осередку СУМ-А Корнель Василик, торкнувшись своїм словом мистецької праці і трудів за ціле 30-річчя, не забувши згадати і не в живих вже, диригента Романа Степаняка, який поставив хор „Жайворонки" в мистецьку площину.

Цей небуденний ювілей закінчено відспіванням українського національного гимну.

Теодор Терен-Юськів

HNIZDOVSKY

WOODCUTS, 1944 - 1975

A Catalogue Raisonne by ABE M. TAHIR, Jr. with a foreword by PETER A. WICK and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY
Price $25.00 hard bound. Postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax

SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Увага! ЖИТЕЛІ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ та ОКОЛИЦІ! Увага!

ВІДКРИЛАСЬ НОВА КРАМНИЦЯ ОКУЛЯРІВ

FASHION & QUALITY OPTICS

Багато нових фасонів, відомих дізайнерів з Европи та Америки. Низькі ціни. Наприклад:

Single vision (frame and lenses) $23.00
Bifocals (frame and lenses) $39.00

Опуст для тих, хто замовляє більше як одні окуляри. Приходьте до нас і ми гарантуємо, що ви будете задоволені
Говоримо по-українськи.
Наша адреса:
FASHION & QUALITY OPTICS
2417 Welsh Rd. ■ Philadelphia, Pa. 19114
Behind "Sunoco" gas station

Шукаєте за другим прибутком?

Станьте ОРГАНІЗАТОРОМ УНСоюзу

НА ПОВНИЙ ЧАС, АБО НА КІЛЬКА ГОДИН.

Можете починати свою кар'єру, організуючи спершу свою родину і приятелів.

За інформаціями пишіть до:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302
Atten: Organizing Dept.

або телефонуйте: (201) 451-2200 (Collect)
або (212) 227-5250

Звільнення...

(*Продовження зі стор. 2*)

президент Картер іранським шантажистам, рятують і скріпляють режим аятолли Хомейні, який і далі фанатично ворожий Америці. Адже на прощання, коли „закладники" всідали до літака, що мав завести їх до Альжиру, іранська юрба верещала „Смерть Реґенові!". Чи зміняться ці антиамериканські настрої в Ірані? Чи дальшою ціною, яку платитиме Америка за той гнилий компроміс Джіммі Картера з Хомейні, не буде ворожнеча арабських країн (Єгипет, Савдійська Арабія, Йордан), які сприяють Іракові? Чи можлива така „нормалізація" відносин між ЗСА та Іраном, яка послабила б впливи Совєтського Союзу, що має величезний суходільний і водяний (Каспійське море) кордон з Іраном, а тепер, закріпившись у сусідньому Афганістані, майже оточує Іран?

Це проблеми політичного характеру, що їх одідичив Уряд Реґена. Але можна повірити коментаторам, що новий американський Президент справді вдячний Джіммі Картерові, що не одідичив ще й цілої проблеми „закладників". Проголосивши гасло „Обнови Америки" у своїй інавгураційній промові, було б страшенно важко реалізувати те гасло в практиці, якщо б продовжувалася в ЗСА атмосфера, затруєна емоціями з приводу дальшого в'язнення „закладників".

Очевидно, всі громадяни ЗСА і всі люди у культурному світі раді, що закінчилася трагічна епопея 52-ох осіб, єдиною виною яких було те, що вони — американці.

Свою інавгураційну промову закінчив 40-ий з черги Президент ЗСА окликом: „Ми всі — американці!" Коли ж то всі українці без уваги на свої політичні погляди будуть гордо й одностайно стверджувати: „Ми — українці?"

Америка...

(*Продовження зі стор. 2*)

щонайменше до1983 року.

У 1976 році американська фльота мала 476 морських бойових одиниць, а тепер їх має — 446, або на 30 менше.

Таку, не зовсім відрадну, „мілітарну дійсність" змальовує Бюкенен.

Можна сказати, що потішаюче явище хіба в тому, що теперішній президент Роналд Реґен з'явився на політичній сцені, як справжній лідер. Якраз у тому часі, коли народові потрібно справжнього провідника.

А стара політична мудрість каже, що нарід можна вести, тільки до цієї мети, яку цей нарід сам собі вибрав...

Правду сказавши, то ЗСА, перед якими станула їхня велика і відповідальна роля — вибрати Президента-лідера, пощастило. Його прикмети: ставити вимоги, мати відвагу змінювати статус кво, і струснути та оживити політичну динамічність.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Український Народний Союз
проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

потребуючим студентам на академічний рік 1981-82

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визнаних університетів і каледжів, які **Є ЧЛЕНАМИ УНСОЮЗУ ЩОНАЙМЕНШЕ ДВА РОКИ,** на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активности в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНСоюзу, слід вносити **до 31-го березня 1981** на адресу:

Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302

Музичний Світ вітає оплесками...
ВИПУСК ПЕРШОЇ ПЛАТІВКИ
Оркестри Червона Калина

Збірка милозвучних українських мелодій.
Вже можна набути в українських крамницях або телефонічно замовити: Ростислав (212) 357-5721, Оксана (203) 261-2912, Орест (201) 772-2875
$7.00 +$1.50 пошта.
(P.O. Box 161) Station "A",
Flushing, N.Y. 11358

Бучач і Бучаччина
Історично-мемуарний збірник. Книжка у твердій коралевій обгортці із золотими буквами, роботи мистця ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО. 943 сторінок з мапою.
Ціна $25.00 + $1.00 пересилка
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Проф. Б. Боцюрків і А. Сейтмуратова взяли участь в ісламському семінарі

Париж, Франція. — На запрошення Організації ісламської конференції, міждержавної організації, яка об'єднує 42 мусулманські країни, д-р Богдан Р. Боцюрків, професор політичних наук у Карлтонському університеті в Оттаві, взяв участь у міжнародному семінарі на тему „Іслям, як релігія та спосіб життя", який відбувся заходами Ісламської конференції у ЮНЕСКО в Парижі в днях 4-6 грудня 1980 року для відзначення початку XV сторіччя Ісляму.

Проф. д-р Б. Боцюрків виступає на конференції

Проф. Боцюрків виголосив доповідь на тему „Ставлення совєтської влади до Ісляму", в якій проаналізував совєтську політику відносно мусулманської релігії від 1917 року та її пов'язаність із національною й закордонною політикою Кремлю.

У семінарі виступила теж Айше Сейтмуратова, діячка кримськотатарського правозахисного руху та колишній політв'язень мордовських концтаборів. Вона розповіла про ґеноцидну політику совєтського режиму відносно кримських татар та закликала ісламські держави піддержати змагання її народу за поворот на його батьківщину — Крим.

Крім доповідачів у семінарі взяв участь генеральний директор ЮНЕСКО Мухтар М. Бов та представники ряду мусулманських країн і меншин із Азії, Африки, Европи та Північної Америки, як також численні репортери ісламської та західньої преси, радіо й телебачення.

Хроніка ЛМКлюбу в Ню Йорку

По приємному вакаційному відпочінкові нюйоркський Літературно-Мистецький Клюб розпочав новий сезон 1980-1981 року, як звичайно кожної п'ятниці, в постійному своєму приміщенні.

Першою повакаційною імпрезою 26-го вересня мин. року була розповідь Дам'яна Ліщинського „Туніс в 1980 році". Ми почули репортаж з Тунісу, виголошений цікаво, з легким гумором, ілюстрований прозірками.

3-го жовтня відбувся вокальний вечір у виконанні Лариси Магун-Гурин, сопрано, і відомого на нашому терені баритона Миколи Фабрики. При фортепіяні— дружина співака Ірина Фабрика. Концерт складався з двох частин. В програмі концерту були твори українських і західньоевропейських композиторів.

17-го жовтня, в першу річницю смерти композитора Станислава Людкевича, відбувся дуже цікавий і цінний монтаж з його творів у стереофонічних записах, та альбом на екрані фотографій з життя і творчости композитора. Монтаж і коментарі проф. Юрія Оранського, який вклав у цей проєкт велику роботу і дуже добре його опрацював, варто б було повторити і по інших скупченнях українського поселення, бо праця проф. Ю. Оранського заслуговує на те. Відповідні рецитації були у виконанні Марти Зелик і Степана Крижанівського.

24-го жовтня відбувся дуже на часі дискусійний вечір „На кого голосувати ?" за десять днів до виборів на Президента ЗСА. Доповідали: ред. Іван Кедрин і ред. Ярослав Гайвас. По доповідях відбулася оживлена дискусія. Програму вела голова СУЖА ред. Ольга Кузьмович.

31-го жовтня відбулися 30-ті вже збори Літ.-Мистецького Клюбу. Збори вів дуже справно інж. Нестор Пінько-вський, секретарювала Марія Ґерус. По докладних звітах голови інж. Т. Грицая і членів управи розвинулася дискусія, а властиво всі промовці виявляли признання і подив для Клюбу і його управи, а особливо для заступника голови й імпрезового референта, який є душою Клюбу, мистця сцени Степана Крижанівського. Взагалі управа співпрацює дружньо, нема ніяких розходжень.

В результаті перевибрано управу з малими змінами, а саме; інж. Т. Грицай—голова, члени управи: Ст. Крижанівський, І. Гошовська, Ст. Нагірна, А. Никифорякова, Ст. Крушельницька, О. Леньова. Контрольна комісія: О. Питляр, М. Карпевичева, В. Барагура, адміністраційний референт М. Заліпський, технічний референт О. Старостяк.

14-го листопада прослухано було репортаж учасниць Світової Конференції Жіночої Декади в Копенгаґені, мгр Олени Процюк і д-р Наталі Пазуняк. Вступне слово виголосила голова СФУЖО Лідія Бурачинська.

Олена Процюк говорила про тло Конференції, структуру й напрямні Об'єднаних Націй у ділянці поступу жінки; потім спинилася на висліді Конференції, на резолюціях; заторкнула також труднощі Конференції, вказуючи на політичну спрямованість поодиноких груп, наприклад, просовєтського бльоку.

Д-р Наталя Пазуняк зреферувала іншу діяльність нашої делеґації, а саме зустріч із групою Міжнародної Амнестії, передачу англомовної Енциклопедії Українознавства до бібліотеки університету, відвідини могили філософа Гр. Маланчука. Згадала з вдячністю нечисленних українців у Данії, які щиро помагали нашій делеґації. Частина української делеґації відвідала українську громаду в Південній Швеції, і там удалось заснувати ініціятивний гурток, що подбає про заснування Об'єднання Українок Скандинавії.

21-го листопада відбулася доповідь мгра О. Дражньовського „Українські мозаїки в Равені, Італія" з поданням історичного тла і показом прозірок з мистецькою аналізою автора.

28-го листопада відбувся вечір, присвячений 62-им рокавинам Листопадового чину. Доповіді виголосили д-р Лука Луців і д-р Ст. Ріпецький. Вступне слово: проф. В. Лева; стрілецькі пісні виконав Є. Титла при фортепіяновому супроводі Євгенії Палій.

12-го грудня був оригінальний вечір, присвячений Лемківщині, письменниці Іванни Савицької під назвою „Ой, верше, мій верше"; розповідь виконала авторка при вокальній ілюстрації співачки Христини Карпевич. Ця розповідь була знаменито синхронізована з лемківськими піснями. Читала письменниця лемківською говіркою, яку знає дуже добре, бо виросла на Лемківщині, де її батько був священиком.

Цим своєрідним вечором публіка була захоплена. Здавалося, що ми всі ходимо по лемківських селах і слухаємо наших лемків. Не одного думка була, що варто було б такі речі видати друком, бо хто зна, чи нащадки лемків, розкинені по чужих землях, будуть знати давню прадідну говірку своїх предків. А була б велика шкода це занехаяти, бо пропадуть на чужих землях і лемки і їх оригінальна говірка.

19-го грудня вшанував ЛМКлюб проф. Володимира Барагуру з приводу його 70-річчя і появи другого доповненого видання збірки історичних оповідань для молоді „Меч і книга". Після вступного слова О. Соневицької ціла заля з повстанням з місць відспівала ювілятові „Многая літа". Твори читали: Автор, Т. Грицай, О. Кебало і С. Крижанівський. В музичній частині виступив вокальний Ансамбль „Промінь" під керівництвом мгр Богданни Волянської.

Вечір був дуже сердечний, в родинній атмосфері; ще довго численно зібрані гості вітали письменника і збирали автографи на закуплених книжках.

О. Сон.

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" знову поширює типову совєтську „правду". А саме — вона пише, що це Уряд президента Картера штучно вчинив кризу довкруги проблеми в'язнених американців в Теграні, щоб таким чином мати підставу до пересування в район Ірану значних військових частин. „Правда" пише дослівно: „Як тепер уже стало відомим, ЗСА здавна плянували свою мілітарну присутність в тому обширі, ще далеко до схоплення персоналу американської амбасади в Теграні". Джерела цієї інформації, як звичайно, Москва не подає. Так само не подає, з котрого пальця виссала вона дальшу вістку, а саме що в часі остаточних переговорів в справі звільнення американців і коли вже були вигляди на їхній очевидний успіх, Вашінґтон плянував зробити новий збройний напад на Іран.

СЕЙФ МУАДІ, лейтенант ізраїльської армії, член племени друзів, чийого батька призначено на члена ізраїльського парляменту на місце скритовбитого бедуїнського шейха Гаммада Абу Рабія, признався, що то він убив шейха, щоб зробити місце для свого батька. Друзи як і бедуїни входять через своїх представників в склад ізраїльського парляменту, а деякі з них займають місця в державній адміністрації. Одначе тільки на нижчих постах, з огляду на те, що ті племена не мають поміж собою кваліфікованих одиниць.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 8-го ЛЮТОГО 1981 р.

ГАМТРАМК, Міш. Річні збори Т-ва ім. М. Шашкевича 94-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі при 2374 Ґрилінґ вул. На порядку: звіти Управи, К. Комісії, відчитання протоколу з минулорічних зборів, дискусія та інші важні справи, вибір нової Управи і К. Комісії на 1981 р. На зборах будуть присутні два члени з Окружної Управи. — М. М. Кончак, предс., В. Папіж, реф. секр., Я. Базюк скарбник, М. Бориськевич, рек. секр., Р. Татарський, фін. секр., М. Бабій, скарбник.

СУБОТА, 7-го ЛЮТОГО 1981 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Т-ва ім. Д. Галичина 19-ий Відд., о год. 11:30 перед полуднем, в бюрі "Gemini", 45 East 7th St., New York, N.Y. На програмі зборів: звіт членів Управи, дискусія над звітами, вшанування патрона Відділу в 20-ту річницю смерти, вибір нової Управи, плян праці на 1981 рік, спільна перекуска. Проситься чл. прибути. — Гр. Божик, гол., Р. С. Голіят, секр.

НЕДІЛЯ, 8-го ЛЮТОГО 1981 р.

ЯНҐСТАВН, Огайо. Річні загальні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 230-ий Відд., о год. 4-ій по пол., у власній домівці, 914 Franklin Ave. На порядку: звіти Управи і К. Комісії за минулий рік, вибір Управи на 1981 р. По зборах прийняття. Проситься чл. прибути. — М. Мартинишин, гол., Г. Курач, рек. секр., П. Ліщак, фін. секр.

ПІТТСБУРҐ, Па. Річні загальні збори Б-ва св. Николая 53-ій Відд., о год. 3-ій по пол. в Українському Домі, на другому поверсі в приміщенні „Самопомочі", 1113 Карсон вул. В програмі: читання протоколу з минулих зборів, фінансовий звіт, дискусія над звітом, вибір Управи на 1981 р. Проситься чл. прибути. — В. Сачко, предс., Д. Головатий, секр.

KARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tr. GR 3-3550, New York, 10003

Для висилки Рідним до Краю: нитки ДМЦ, хустки — це найбільш поплатне.

● REAL ESTATE ●

ROMAN RYCHOK
REAL ESTATE & INSURANCE
1339 Springfield Avenue
Irvington, N.J. 07111
АСЕКУРУЄМО
авта, будинки, хатні речі, дорогоцінності, бизнеси... від вогню, грабунків, особистої відповідальности (liability). Потрібні інформації подасть:
ПЕТРО РИЧОК
забезпеченевий аґент і брокер — (201) 373-8434
(201) 373-6453

Різне

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма
CYPRESS HILLS MONUMENTS
ВОЛТЕР БЕЛІНСЬКИЙ
Walter Bielanski
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по полудні, в неділю 10-4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

● РОЗШУКИ ●

Брати:
БУЧАЦЬКИЙ ІВАН (ЯСЬО)
І БУЧАЦЬКИЙ НИКОЛАЙ
пишіть на таку адресу:
JOHN DEMKIW
50 East 3rd Street
New York, N.Y. 10003
або телеф. (212) 898-4825
Маю для Вас дарунки від брата з Ходорова, але не маю Вашої адреси.

● FUNERAL DIRECTORS ●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.-NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555
New Branch
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ

БРАТСЬКА СЛУЖБА УНСОЮЗУ ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ УНСОЮЗУ

Починаючи з днем 1-го листопада 1980 р., діти у віці до чотирьох і пів року, які будуть забезпечені на суму 15,000 долярів життєвого забезпечення, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 5,000 дол. Якщо вони будуть забезпечені на суму 25,000 долярів життєвого забезпечення, їм буде ґарантована студійна позичка у висоті 7,500 долярів.

Діти у віці від 5-10 років, забезпечені грамотою на суму 15,000 долярів, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 4,000 долярів. Якщо вони будуть забезпечені на 25,000 долярів, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 6,000 долярів. В даному випадку, забезпечення в УНСоюзі мусить бути грамотою клюси P-20.

Формальне повідомлення про ґарантовану позичку буде виспане разом з грамотою забезпечення, коли вона видана після 1-го листопада 1980 р.

Грамота мусить бути постійно повноправною та з заплаченими всіми вкладками до часу признання студійної позички і на протязі часу її сплачування.

На час позички і її сплачування, грамота мусить бути призначена УНСоюзові, як ґарантія позички. В часі уділювання позички і коли член-студент має менше, як 21 років, сплату позички мусить ґарантувати одно з батьків, або опікун.

Студійна позичка буде розложена на протяг 4-ох років на оплату за студії на коледжі, чи другій високій школі.

Сплачування позички зачинається три місяці після закінчення студій апліканта і вона мусить бути повністю сплачена не більше, як 20-ма чверть-річними ратами.

У випадку, коли б час студій, на який позичка була уділена, був скорочений або перерваний, негайно після цього починається час сплачування позички.

На позичці є малий відсоток у висоті 3% річно від затягненої суми позички. Ці відсотки нагромаджуватимуться на протязі навчання і вони мають бути плачені в часі сплачування позички.